

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-09-08

Vår referens

Caroline Wahlberg Björk
Utvecklingssamordnare
caroline.wahlberg@malmo.se

Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022-2026 STK-2025-769

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har genomfört en halvtidsuppföljning av Malmö stads gemensamma plan ”Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026”, i enlighet med beslut i kommunfullmäktige. Uppföljningen visar att fler förvaltningar än tidigare bedriver ett aktivt arbete mot våld i nära relationer och att planen gett struktur och riktning till arbetet. Samtidigt identifieras utvecklingsområden kopplat till arbetsgivarperspektivet, det våldsförebyggande arbetet samt till behovet av att stärka barnperspektivet.

Stadskontoret bedömer att det pågående arbetet som sker utifrån planen är i linje med kommunfullmäktiges beslut samt den nationella strategin om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Samtidigt ser stadskontoret behov av en mer sammanhållen samordning och uppmanar därför arbetsmarknads- och socialförvaltningen att inrätta en stadsövergripande styrgrupp för att underlätta det gemensamma arbetet med att nå handlingsplanens mål i tid.

Stadskontoret delar inte uppfattningen att nuvarande arbetssätt med arbetsgivarperspektivet riskerar att skapa ojämlikhet för medarbetare i Malmö stad. Slutligen delar stadskontoret arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning att planen bör förlängas efter 2026.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022–2026.

Beslutsunderlag

- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250425 § 152 Särskilt yttrande (SD) och (M)
- Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026
- Tjänsteskrivelse arbetsmarknads- och socialförvaltningen
- Bilaga 1 - Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026
- Bilaga 2 - Handlingsplaner Fri från våld - en gemensam angelägenhet
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250915 Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-09-15

Kommunstyrelsen 2025-10-15

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Fritidsnämnden

Funktionsstödsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Service- och servicenämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Malmö stadshus AB

Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Kommunfullmäktige antog i mars 2022 Malmö stads stadsövergripande plan mot våld i nära relationer ”Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026”. Planen omfattar samtliga nämnder och helägda bolag och utgör en del av stadens samlade trygghetsarbete. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har en samordnande och stödjande roll och ansvarar för att sammankalla en styrgrupp för att underlätta det gemensamma arbetet med att uppnå planens mål. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade 25 april 2025 § 152 att godkänna arbetsmarknads- och socialförvaltningens halvtidsrapportering för uppdraget Fri från våld (STK-2025-769).

Planen inramar våld i nära relationer, barn som upplever våld, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld oavsett relation, sex mot ersättning samt människohandel. Den lyfter även barnperspektivet, könsperspektivet, grupper i behov av särskilt stöd, våldsutövare, arbetsgivarperspektivet, samverkan och våldsförebyggande arbete.

Planen har sex inriktningsmål:

1. Staden bedriver ett verkningfullt våldsförebyggande arbete
2. Staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas
3. Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera
4. Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov
5. Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning
6. Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Samtliga nämnder och bolag fick i uppdrag att ta fram handlingsplaner kopplade till planen. Arbetsmarknads- och socialnämnden har, i egenskap av samordnande nämnd, genomfört en halvtidsuppföljning dels genom rapportering i Stratsys, dels genom dialogträffar med förvaltningarna.

Halvtidsuppföljning

Uppföljningen visar att fler verksamheter än tidigare nu bedriver ett aktivt arbete mot våld i nära relationer. Planen har skapat en struktur och tydlig riktning, och flera nämnder än tidigare uppger att ”Fri från våld” bidragit till att synliggöra frågan. Halvtidsuppföljningen visar flera positiva tendenser i arbetet, men också tydliga utvecklingsområden.

Utvecklingsområden enligt arbetsmarknads- och socialnämnden:

- Arbetsgivarperspektivet – Flera av nämnderna uttrycker behov av centralt stöd och en riktning i hur arbetet med arbetsgivarperspektivet ska bedrivas övergripande i staden. Det finns i dagsläget inga lagregleringar avseende arbetsgivarperspektivet, samt ingen övergripande styrning kring hur frågan ska hanteras i Malmö stad. Därmed skiljer arbetet sig åt beroende på vilken förvaltning medarbetaren tillhör, vilket riskerar att skapa en ojämlikhet för medarbetare i Malmö stad.
- Våldsförebyggande arbete på selektiv och universell nivå finns i begränsad omfattning i handlingsplanerna och behöver stärkas.

- Barn- och barnrättsperspektivet kan synliggöras ytterligare i planens genomförande.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser även ett behov av ökat erfarenhetsutbyte mellan förvaltningar samt ett utvecklat centralt stöd.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret ser positivt på att fler nämnder och förvaltningar i Malmö stad än tidigare har tagit steg i arbetet med att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Stadskontoret bedömer att planen har bidragit till att synliggöra och aktualisera viktiga områden inom det våldsförebyggande arbetet. Planen ligger även i linje med den nationella strategin om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Stadskontoret delar dock inte arbetsmarknads- och socialnämndens uppfattning om att nuvarande arbetssätt med arbetsgivarperspektivet i arbetet med ”Fri från våld” riskerar ojämlikhet för medarbetare i Malmö stad. Stadskontoret har inte heller fått signaler från nämnderna eller dess förvaltningar att ett centralt stöd och riktning saknas eller efterfrågas. Tvärtom uppfattar stadskontoret att de istället efterfrågar att få utforma arbetet efter sina egna förutsättningar.

Arbetsmarknads- och socialnämnden beskriver i uppföljningen fler möjligheter för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan nämnderna som en väg framåt, för att sprida och bygga vidare på det goda arbete som hittills har gjorts avseende arbetsgivarperspektivet. I rapporten beskrivs också att det är naturligt att nämnderna och dess förvaltningar har kommit olika långt utifrån att de har olika förutsättningar och förkunskaper om området.

I nuläget är det upp till varje nämnd att avgöra vilka inriktningsmål de specifikt arbetar med. Även om viss flexibilitet är nödvändig, utifrån olika målgrupper och respektive nämndsuppdrag, instämmer stadskontoret att en mer styrd och sammanhållen implementering samt uppföljning är nödvändig. Handlingsplanen tydliggör att arbetsmarknads- och socialnämnden och dess förvaltning har en stödjande och samordnande roll och att de ansvarar för att sammankalla en stadsövergripande styrgrupp som ska underlätta det gemensamma arbetet med att nå planens mål. En sådan styrgrupp har dock ännu inte tillkommit. Stadskontoret uppmanar att en sådan styrgrupp inrättas för återstoden av planens giltighet så att handlingsplanens inriktningsmål ska kunna generera önskade effekter.

Slutligen instämmer stadskontoret i arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning, att planens giltighetstid bör förlängas efter år 2026. Ett våldsförebyggande arbete är av långsiktig karaktär och förutsätter kontinuitet i både styrning och genomförande.

Stadskontoret ser därför positivt på att arbetsmarknads- och socialnämnden, utifrån erfarenheter från halvtidsuppföljningen, avser initiera ett arbete kring hur nämndernas samt de helägda bolagens handlingsplaner och uppföljning ska bedrivas efter planperiodens slut.

Ansvariga

Pamela Lindqvist Nämndsekreterare

Micael Nord Näringslivsdirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör